

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 21 (1)

IZDAN 1. MAJA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5809.

Dr. Welther Kühnert, Wien i Dr. Max Maurer, Klosterneuburg, Austria.

Primaoc zvučnih valova.

Prijava od 7. jula 1927.

Važi od 1. marta 1928.

Traženo pravo prvenstva od 9. jula 1926. (Austria.)

Predležeći se pronalazak odnosi na primaoce zvučnih valova onog tipa, kod kojeg su smeštene dve strujom protećene elektrode nepromenjivog medjusobnog položaja u jednom elektrolitu, koji služi za dovadjanje zvučnih valova u prostor medju obim elektrodama.

Prema ovom pronalasku sastoje se nosiovi zvučnih valova iz jednog elektrolita, odnosno jedne uredbe za upijanje, koja sadržava strujovodnu tekućinu, najbolje iz jedne ploče, izradjene iz kakove tkanine ili prediva i na njoj pričvršćenim elektrodama oblika niti, koje su najzgodnije udešene u formi medjusobno jednakou razmaknutih špirala.

Kod upotrebe aparata u formi kutija za primanje zvučnih valova, preporučuje se, da se postavi u blizini elektroda jedna stena, koja se sastoje iz za elektricitet dobro vodivog materijala i koja prenaša zvučne valove na elektrolit.

U nacrtu je prikazano nekoliko primera izvodnih forma predmeta pronalaska i to prikazuje Fig. 1 jednog primaoca iz tkanine, dok Fig. 2 i 3 prikazuju usavršenije aparate oblika kutije.

U Fig. 1 prikazuje 1 za upijanje sposobnu ploču, koja se sastoje iz kakove tkanine (platna, pamuka i sličnog) prediva ili kakove druge ploče iz vlakna (upijačne hartije) i koja služi za primanje elektrolita. Na tu su ploču prišite ili na koji drugi zgodan način pričvršćene dve elektrode oblika niti 2 i 3, koje se najzgodnije

smeste u formi dviju medjusobno jednakou razmaknutih špirala i od kojih vode vodovi 4 i 5 na pr. preko baterije 6 k telefonu 7. Probitačno je, da se ne nakvasi cela ploča elektrolitičnom tekućinom, već samo onaj dio, na kojem su pričvršćene elektrode (crta 8). Ako se upotrebi voda kao elektrolit, treba — pošto se voda lahko ishlapijuje — da se nanese na ploču kakvo za vodu privlačljivo sretstvo, koje se teško, ili koje se u obće ne ishlapijuje, pa je za tu svrhu najspasobniji glicerin. Razumeva se, da se može nanesti na ploču i svaka druga, koja mu drago neishlapljiva ili teško ishlapijiva elektrolitična tekućina ili se može upotrebiti i kakav čvrsti elektrolit kao na pr. jedno srebro ili drugi prikladni halogen-spojevi.

Kada udare zvučni valovi na ploču, menjaju se jačina kroz elektrode i elektrolit strujeće električne struje, pa se to kolebanje može ustanoviti telefonom.

U Fig. 2 je prikazana kutija za primanje zvuka, koji aparat služi za pojačanje usled zvučnih valova nastalih promena struje. — 9 je kutija u kojoj se nalazi elektrolitična tekućina 8. — Na kutiji su stalno pričvršćene elektrode 2 i 3 — najzgodnije na suprotnom kraju njezinog otvorenog kraja — i kutija je zatvorena jednom membranom, koja se sastoje iz za elektricitet vodivog materijala. Ako udare zvučni valovi na membranu, začne potonja titrati, koje se titranje prenaša na elektrolit i time prouzročuje kolebanje

struje u krug u elektrodne struje. Pošto se membrana sastoji iz vodivog materijala, to će teći usled njezinog približavanja k elektrodi jača struja od jedne elektrode preko membrane u dugu elektrodu nego li bi prelazila nevodivom membranom neposredno medju obim elektrodama, pošto je prelazni otpor medju obim elektrodama i membranom manji, nego li je onaj medju obim elektrodama. Učinak se zvučnih valova dakle pojača.

Jednu prednjoj sličnu uredbu prikazuje Fig. 3, samo da se kod ove postigne približavanjem membrane iz električne vodivog materijala 10 k elektrodama 2 i 3, povećanje prelaznog otpora medju elektrodama pomoću jednog, medju njima uloženog štita 11. — I u ovom se slučaju pojača kolebanje usled zvučnih valova nastale električne struje.

Treba još naglasiti, da te uredbe deluju usled svakovrsnih struja, jer se jačina sviju struja menja uplivom zvučnih valova. Ipak će biti probitačno, da se električni krug elektroda puni jednosmislenom ili izmeničnom strujom, a u stanovitim slučajevima i sa izmeničnom strujom s malim frekvencom.

Zahtevi patentna.

1. Primaoc zvučnih valova sa dvima u jednom elektrolitu u nepromenivom me-

dajuobnom razmaku smeštenim elektrodama kroz koje teče struja, označen sretstvom za upijanje elektrolita, na kojem leže elektrode.

2. Uredba po zahtevu 1 označena time, da ima sredstvo za upijanje, na kojem se nalaze elektrode, oblik ploče.

3. Uredba po zahtevu 1 i 2, označena time, da se sastoji sretstvo za upijanje iz tkanine prediva ili hartije.

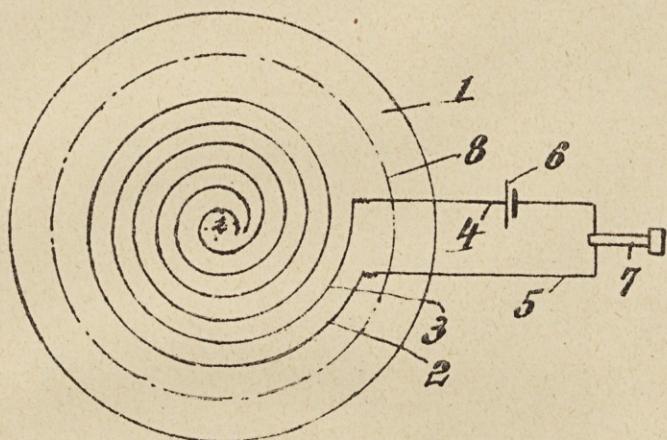
4. Uredba po zahtevu 1 označena time, da se elektrode sastoje iz niti, koje su smeštene u bitno jednako razmaknutim špiralama na nosiocu elektrolita i koje su na potonjem pričvršćene.

5. Uredba po zahtevu 1 ili po sledećim, označena time, da se doda upijaćem sretstvu kakovo hidroskopično sretstvo, koje služi kao nosioc elektrolita.

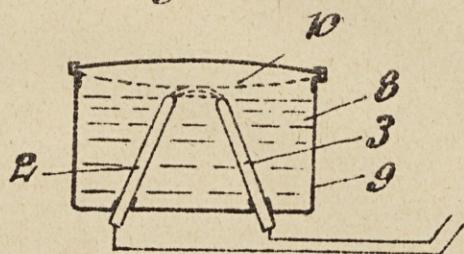
6. Uredba po zahtevu 1 označena time, da je jedna od elektrolitično sretstvo zatvarajućih i za zvučne valove osetljivih stena izradjena iz za elektricitet vodivog materijala i da se nalazi tako blizu elektroda, da upliva svojim titranjem na prelazni otpor među elektrodama.

7. Uredba po zahtevu 1 označena time da je na titrajućoj steni smešten štit izradjen iz za elektricitet nevodivog materijala, koji zahvaća u prostor među obim elektrodoma.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

